1861. N°. 115.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 25 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is ƒ12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

In een gisteren uitgegeven buitengewoon nommer *is, benevens andere berigten, de hoofdinhoud medegedeeld van de door den minister van finantiën bij de aanbieding der begrootingswetten uitgesproken rede.*

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 24 September.

Bij de aanbesteding, door den raad van administratie van het Invalidenhuis alhier gisteren gedaan, is de levering van onderscheidene artikelen voor de volgende prijzen aangenomen: tarwe, Ned. mud ƒ13.67½; aardappelen, Ned. mud ƒ4.20; wijn, per flesch ƒ0.63; bier, per kruik ƒ0.10; stroo, 500 Ned. ℔ ƒ15.80; steenkolen, Ned. mud ƒ1.38½; lange turf, 100 stuks ƒ0.74; korte turf, 100 stuks ƒ0.67; takkebossen, 100 stuks ƒ10.50; bezems, per stuk ƒ0.09; boenders, per stuk ƒ0.04.

— Naar aanleiding van de vroeger vermelde benoeming van den heer Snickers tot regent van het seminarium Hageveld, deelt men ons het volgende mede: De heer van Kints is tot dusverre president van het seminarium te Warmond. Door de benoeming van den heer Snickers, pastoor te Scheveningen, tot regent van het kleine seminarium »Hageveld" te Voorhout, in stede van den heer van Beek, zou, naar ik verneem, de heer Peperkorn, pastoor op Texel, in deszelfs plaats treden. Velen alhier zullen zich laatstgen. heer nog herinneren, die voor weinige jaren, als kapellaan bij den heer pastoor A. C. Quant, in de St. Petruskerk, menigmaal door zijne welsprekende predicatiën de aandacht zijner hoorders boeide. Wijders zoude het onbezet hoogleeraarsambt in de kerkelijke geschiedenis aan het seminarium te Warmond, ontstaan door het overlijden van den voortreffelijken Broere, worden vervuld door den heer Smit, praeceptor aan het seminarium te Voorhout, die door den heer Spoorman, kapellaan te Voorburg, zou worden opgevolgd. Ook zouden eerlang nog andere benoemingen en veranderingen kunnen verwacht worden.

— De Ned. Maatschappij van Nijverheid telt thans 2272 leden, hetwelk voor dit maatschappelijk jaar eene vermeerdering van niet minder dan 456 leden aanwijst, niettegenstaande een verlies van 120 door overlijden, vertrek naar elders of door bedanken. Te Delfshaven, Helmond, Maastricht, Purmerende en Sneek werden sedert het vorige jaar afdeelingen gesticht. Het departement Haarlem telt 242, Rotterdam 201, Amsterdam 171, Leyden 136, Zierikzee 126, Groningen 100, Delft 89, Roerend 91, Maastricht 81 leden enz.

— Zoo als reeds gemeld is, zullen de miliciens der ligting van 1860 bij de infanterie, de vestingartillerie, enz., welke niet voor de ontbrekende vrijwilligers onder de wapenen moeten blijven, op den 1sten der volgende maand met onbepaald verlof huiswaarts keeren; door het dep. van oorlog is tevens bepaald geworden, dat er bovendien op gemelden datum van elk bataillon infanterie nog 10 miliciens meer met groot verlof zullen worden gezonden, welke reeds waren aangewezen tot aanvulling van ontbrekende vrijwilligers.

— Blijkens het 37ste verslag van het Nederl. genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen, over den jare 1860, blijft dat genootschap steeds onvermoeid werkzaam om jeugdige ontslagenen teregt te brengen en hen op den goeden weg staande te houden, maar heeft het daarin met zeer groote moeijelijkheden te worstelen. »Al onze hoop," alzoo leest men in het verslag, »stelden wij op onze inrigting te Leyden, om de jeugdige ontslagenen, na een jaar van opvoeding, tucht en goed gedrag, in 's lands dienst geplaatst te zien. En groot werd onze teleurstelling, toen reeds uit het vorig verslag omtrent die verblijfplaats bleek, dat genoegzaam alle uitzigt daarop vervlogen was. Nogmaals hebben wij eene memorie ingediend bij de regering, om jeugdige ontslagenen, na het eerste vonnis om kleine misdrijven en na voldoenden proeftijd van beteren zin, bij het leger te land en ter zee te doen aannemen, maar met geene betere uitkomst. Wel is niet alle opneming afgesneden, doch de mogelijkheid uiterst zeldzaam."

Het verslag deelt daarop de bedoelde memorie, aan den minister van justitie ingediend, mede, alsmede het antwoord daarop ontvangen. Bij dat antwoord waren gevoegd twee missives, van de ministers van marine en van oorlog, waarin de redenen worden uiteengezet, waarom zij het verzoek van het genootschap voor geene gunstige beschikking vatbaar achten. Die redenen zijn hoofdzakelijk: dat zich thans een overvloed van jongelingen voor de zeedienst aanbiedt, zoodat de werving voor onbevarenen is gesloten, en dat dus aan jeugdige ontslagenen niet eene voorkeur mag gegeven worden, die aan onbesproken jongelingen wordt geweigerd; — dat zoodanige jeugdige ontslagenen met zekeren tegenzin door de overige equipage aan boord worden ontvangen; — dat het meerendeel der jeugdige veroordeelden zich aan dieverij heeft schuldig gemaakt, en dat knapen, bij welke die neiging bestaat, aan boord, waar zoo veel aan de goede trouw moet worden overgelaten, gevaarlijk zijn. Op dit laatste punt drukt ook vooral de minister van oorlog. Deze toch kan niet goedkeuren, dat de jeugdige ontslagenen bestemd worden voor den militairen stand, waarin zij eigenlijk niet te huis behooren. Het zedelijk standpunt van het leger, zegt Z. E., vordert gebiedend dat het aangenomen standpunt, geene dieven als vrijwilligers in het leger te dulden, strengelijk worde gehandhaafd.

Hoewel deze uitslag ten hoogste bedroevend voor het bestuur te Leyden was, vooral omdat het gesticht pas met groote kosten was uitgebreid, gaf men den moed echter niet op. Eene proef om de knapen buiten 's huis op verschillende ambachten te zenden, werd bevonden nadeelig te werken; het stelde de deur open om telkens kwaad van buiten naar binnen te brengen. Men besloot daarop de verblijfplaats in te rigten tot eene ambachtsschool, zonder daarom het oorspronkelijke doel op te geven en geen middel onbeproefd te laten om de kweekelingen in 's lands dienst, bovenal in de zeedienst, te doen opnemen. Bestuurders der afdeeling Leyden hadden zich in betrekking gesteld met drie der meest geachte bouwlieden aldaar, de hh. J. W. Schaap, G. H. Bertrand en H. J. Giezen, en deze hadden bereidvaardig de zaak overwogen en een plan ingediend voor eene in de verblijfplaats van jeugdige ontslagenen op te rigten ambachtsschool. De strekking van dat plan was om eene smederij en een timmerwinkel op te rigten, waartoe eene som van ƒ2000 zou noodig zijn, met inbegrip der materialen, waarvan het contant later weder in ontvang zou komen. Het opzigt dezer school zou aan twee werkmeesters worden opgedragen, die te zamen een appointement van ƒ1200 zouden genieten. Dit plan was door de algemeene vergadering van 16 Mei 1861 goedgekeurd en tot uitvoering aangenomen.

— De minister van binnenl. zaken heeft tot conrector aan het gymnasium te Brielle benoemd den heer Moutyn, cand. in de letteren.

— Den 20sten dezer is te Amsterdam de jaarlijksche algemeene vergadering gehouden van de Hollandsche maatschappij van fraaije kunsten en wetenschappen. De vergadering werd geopend door den hoogleeraar dr. F. J. Domela Nieuwenhuis, ter vervanging van den algemeenen voorzitter, den heer [illegible] de Bull, die verhinderd werd ter vergadering tegenwoordig te zijn. Als openingsrede werden door den waarnemedden voorzitter eenige belangrijke beschouwingen medegedeeld *over zelfontwikkeling*. Hierop werden met eene korte maar hartelijke toespraak de in de vorige vergadering toegewezen gouden medailles uitgereikt aan den heer dr. W. C. Knottenbelt, pred. te Mijnsheerenland-van-Moerkerken, voor de beantwoording der uitgeschreven prijsvraag: »Geschiedenis der staatkunde van Johan de Witt," en aan den heer dr. R. Fruin, hoogleeraar te Leyden, voor zijn werk: »Tien jaren uit den tachtigjarigen oorlog" welke beide heeren de toespraak van den voorzitter kortelijk beantwoordden. De vergadering besloot in het volgende jaar eene prijsvraag uit te schrijven uit het vak der schoone kunsten. Tot algemeen voorzitter voor het volgende jaar is gekozen de heer mr. D. H. Levyssohn Norman; terwijl als prijsvraag wordt uitgeschreven: »Eene beoordeeling van Kinker als wijsgeer." Door de afdeeling 's Gravenhage is medegedeeld, dat tot algemeen secretaris voor het volgende jaar is benoemd de heer mr. Raedt van Oldenbarneveldt. De prijsvragen: »Het koningrijk Holland onder Napoleon" en »eene beoordeelende geschiedenis van den Nederlandschen roman sedert het begin der XVIIe eeuw," waarop geene antwoorden zijn ingekomen, worden op nieuw uitgeschreven, ter beantwoording vóór 1 Januarij 1863. Voorts wordt herinnerd aan de ten vorige jare uitgeschreven prijsvraag: »Eene geschiedenis van de wetenschappelijke beoefening der Nederlandsche taal." Hierna werd door den voorzitter medegedeeld dat de heer J. van Oosterwijk Bruyn was benoemd tot lid van verdienste.

— De tentoonstelling van vaderlandsche oudheden en gedenkstukken betrekkelijk den opstand tegen Spanje, in de maand October, door de vereeniging voor de jaarlijksche viering van Alkmaars verlossing in 1573, aldaar te houden, belooft zeer belangrijk te zullen worden. Behalve door vele bekende verzamelaars en bezitters van zoodanige voorwerpen, zijn ook toezeggingen of reeds inzendingen gedaan door de gemeentebesturen van Leyden, Haarlem, Middelburg, Nijmegen, Hoorn, Enkhuizen, Monnikendam en Alkmaar.

— De drie aannemers van de levering der aardappelen voor het kamp te Milligen hebben naar men verneemt eene aanzienlijke schade geleden. Men spreekt van ƒ1500 à ƒ2000 elk.

— De echtgenoot van den heer N., te Gorssel, beviel jl. Dingsdag van haar twaalfden zoon. Buitendien heeft zij drie dochters. De vijftien kinderen zijn nog allen in leven; het oudste is 18 jaar.

— Een treurig voorval stortte in het einde der vorige week een nog jeugdig gezin in diepe armoede, doordien de vader, een ijverig werkman op de stoomweverij te Nijverdal, met zijn voorschootje tusschen een der riemen geraakte, waarmede hij meer dan 30 keeren in het rond ging, ten gevolge waarvan zijn hoofd letterlijk verbrijzeld werd.

— Men verneemt, dat al meer en meer het plan ernstig begint te wor-

den, om de rijks-kolonie te Ommerschans op te heffen en in te lijven bij de kolonie te Veenhuizen. De gebouwen te Ommerschans zouden dan worden ingerigt voor eene gevangenis van jeugdige misdadigers, die zich thans te Rotterdam bevindt.

— De *A. K. en L. B.* bevat de volgende mededeeling van den heer dr. W. Koster.

Prof. J. van der Hoeven gaf vóór eenige dagen, in het Nederlandsche tijdschrift voor geneeskunde, een kort berigt omtrent de menschelijke schedels, waarmede in den laatsten tijd zijne ethnologische verzameling verrijkt werd, terwijl hij reeds in het vorige jaar de schedels beschreef, welke toen in zijn bezit waren, in den »Catalogus craniorum diversarum gentium. Lugd. Bat. E. J. Brill.” Wij meenden hiervan met een woord melding te moeten maken, zonder ons bezig te houden met eene nadere beschouwing van den arbeid des hoogleeraars, van zijne methode om de schedels te meten, of met de belangrijke bijzonderheden, welke bij sommige op te merken zijn. Schrijver dezes deed dit in het vorige jaar in het Nederl. tijdschrift voor geneeskunde, bl. 282.

In den Catalogus worden 171 schedels beschreven: 61 van het Caucasische ras (waaronder 13 van den Slavischen stam), 65 van Maleische volken, 1 Mongoolsche, 6 Amerikaansche en 38 Aethiopische schedels; daarenboven nog 39 gips-afgietsels. In den laatsten tijd ontving van der Hoeven er nog 4 opgedolven schedels van Anglo-Saxen, 1 Noorweegsche, 1 Bohemer, 1 Esthlander, 6 Maleische, 3 van bewoners der Sandwich-eilanden, 1 Aethiopische en 5 Amerikaansche schedels bij. Een op Nieuwlande, in Zuid-Beveland, opgegraven schedel schijnt zeer van de overige Germaansche schedels af te wijken. Ook de verzameling gips-afgietsels werd met 3 nummers verrijkt, waaronder 1 van een dusgenoemden Macrocephalus en 1 van een inwoner van van Diemensland, waarvan het origineel in de Hunstersche verzameling (College of Surgeons) bewaard wordt.

’s GRAVENHAGE, 24 September.

Z. M. heeft A. van der Velde, thans 2de ziekenoppasser aan boord van ’s rijks schroefstoomschip *Samarang*, in Ned. Indië, benoemd tot ridder der 4de kl. van de Militaire Willemsorde, uithoofde hij zich bij de expeditie in de zuid- en ooster-afdeeling van Borneo heeft onderscheiden.

— Tot burgemeester van de gemeente Soetermeer is benoemd de heer J. G. van Mierop.

— Tot notaris zijn benoemd: te Gouda mr. P. P. P. Kist, cand.-notaris en advocaat aldaar, en te Gorinchem de heer A. G. W. Boll, cand.-notaris aldaar.

— Tot ontvanger der directe belastingen te ’s Hertogenbosch is benoemd de heer G. Sterk jr., thans te Zwijndrecht.

— Bij kon. besluit van 6 Sept. is de commissie, ingesteld bij besluit van 5 Sept. 1855, tot het opsporen en overwegen van de oorzaken en de middelen tot bedwang van de circulatie van vreemde muntspeciën, hier te lande, ontbonden.

— De *Staats-Courant* bevat een kon. besluit van 21 Sept., waarbij, als zijne goedkeuring en tevredenheid betuigt aan allen, zoowel ambtelijke als bijzondere personen, die zich, in welke betrekking ook, ter gelegenheid van den jongsten watersnood verdienstelijk gedroegen, en het hunne toebragten, hetzij tot herstel, hetzij tot leniging der geleden rampen, hetzij tot voorkoming van meer onheilen, en tevens aan een groot aantal personen de barret in zilver of in brons en de zilveren en bronzen medaille, ingesteld bij besluit van 24 Maart jl., wordt toegekend.

— Bij den minister van binnenl. zaken is ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood ontvangen *ƒ* 662.37½, van de etats-major en verdere schepelingen van de stoomschepen *Samarang*, *Citadel van Antwerpen*, *het Loo* en *Admiraal van Kinsbergen*, in O. I.; *ƒ* 60, opbrengst van den verkoop der onlangs ingekomen exemplaren van een finantieel werkje.

Bij het dep. van koloniën is voor de noodlijdenden door overstrooming op Java ontvangen *ƒ* 506.78, van de commissie te Tiel.

— Nopens het aanstaande bezoek van Z. M. onzen koning naar Parijs, waarvan sommige Parijsche dagbladen hebben melding gemaakt, is hier niets bekend.

— Morgen zal de heer mr. J. G. Kist, nieuw benoemd regter in de arrond.-regtbank alhier, als zoodanig worden geïnstalleerd.

— Met den 1sten October wordt het logement en de restauratie aan het gemeente-badhuis te Scheveningen gesloten. De sluiting der baden in open zee zal, naar men verneemt, tegen den 8sten of 10den, naar gelang van de weersgesteldheid, plaats hebben.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Het gewijzigd ontwerp-adres in antwoord op de troonrede is van den volgenden inhoud:

Sire,

1. De tweede kamer der staten-generaal acht zich gelukkig de verzekering te mogen herhalen der gevoelens van trouw en verknochtheid, die haar, even als de geheele natie, jegens Uwe Majesteit en het koninklijk huis bezielen.

2. Zware rampen, door ijsgang en overstrooming, troffen eenige provinciën. Dankbaar erkennen wij de uitstekende hulpvaardigheid, daarbij zoowel door vreemdeling als landgenoot aan den dag gelegd. Het voorbeeld, door Uwe Majesteit gegeven, heeft daartoe niet weinig bijgedragen en de edele zelfopoffering, door haar betoond bij het bezoeken der geteisterde streken, heeft allerwege een gevoel van erkentelijkheid ingeboezemd. De band tusschen vorst en volk is daardoor, zoo mogelijk, nog versterkt geworden.

3. Welkom was ons Uwe verklaring, dat de betrekkingen van Nederland met de andere mogendheden op den meest gewenschten voet blijven. Met belangstelling vernamen wij, dat eene overeenkomst met België tot stand is gekomen tot billijke regeling van de aftappingen uit de Maas.

De erkenning van den koning van Italië zal, hopen wij, blijken in Nederlands belang te zijn geschied.

4. De gunstige getuigenis over den geest en den ijver van de zee- en landmagt heeft onze belangstelling gewekt. Ter versterking van de weerbaarheid des lands blijft, ook na de aanneming der wet op de nationale militie, de regeling der schutterijen dringende behoefte.

5. De rampen, die Nederl. Indië, even als Nederland, troffen, hebben wederkeerige hulpvaardigheid opgewekt, en daardoor gestrekt om den band tusschen moederland en koloniën te versterken. Wij hopen, dat de toestand der overzeesche bezittingen al meer en meer blijken moge gunstig te zijn, en dat door den moed en de trouw van de zee- en landmagt, met beleid aangewend, de opstand in de zuider- en ooster-afdeeling van Borneo spoedig moge worden onderdrukt.

De opheffing der slavernij in de West-Indische koloniën wordt door de menschelijkheid gebiedend gevorderd. Wij wenschen levendiglijk, dat de nieuwe poging om daartoe te geraken eindelijk met gunstigen uitslag worde bekroond.

Andere wetsontwerpen op het koloniaal gebied, die ons worden toegezegd, zien wij met verlangen te gemoet. Wij vertrouwen, dat die betrekkelijk de regeling van het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen, de drukpers en de uitgifte van de cultuur-contracten daarbij niet zullen worden gemist.

6. Met belangstelling vernamen wij, Sire, dat de binnenlandsche aangelegenheden in vele opzigten stof tot tevredenheid geven en dat verschillende takken van volksbestaan, hoezeer met bezwaren te kampen hebbende, bevredigende uitkomsten mogten opleveren.

7. De mededeelingen Uwer Majesteit omtrent den bloei van kunsten en wetenschappen en de vorderingen in de nijverheid, onlangs gebleken op de in Noordholland gehouden algemeene tentoonstelling, waren ons aangenaam.

Ook ontvingen wij met genoegen de verzekering van de gunstige werking der wet op het lager onderwijs, en vertrouwen, dat de levendige behoefte, niet alleen aan de regeling van het middelbaar, maar ook van het hooger onderwijs spoedig zal kunnen worden bevredigd.

8. Verblijdend was de aankondiging Uwer Majesteit, waardoor ons het uitzigt geopend werd, dat in het aanstaande jaar een aanzienlijk deel der kunstwerken voor de staatsspoorwegen tot stand zal komen. Hierdoor wordt de hoop verlevendigd, dat Nederland niet te lang van het bezit van dit noodzakelijk vervoermiddel verstoken zal blijven.

De verbetering onzer waterwegen, voor den handel eene behoefte, zal, hopen wij, mede tot stand kunnen worden gebragt.

9. De gunstige staat van ’s rijks finantiën vernamen wij met genoegen. Wij hopen, dat de wettelijke regeling van het toezigt op de geldmiddelen, zooals de grondwet die vordert, en de herziening van het belastingstelsel, ook in verband met de gemeente-finantiën, niet uit het oog worden verloren.

10. De wets-ontwerpen, die door Uwe Majesteit van verschillend gebied ons worden toegezegd, zullen wij naauwgezet onderzoeken.

11. De taak, die ons wacht, is wederom gewigtig. Wij zijn bereid, tot vervulling daarvan, onze beste krachten aan te wenden, overtuigd dat, bij eene gewenschte overeenstemming tusschen regering en vertegenwoordiging, daardoor het heil van Nederland zal worden bevorderd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 22 September.

Aan de beurs wordt een adres aan graaf Russell, betreffende de zaken van Mexiko, onderteekend. De namen van Rothschild, Baring en andere groote handelshuizen staan reeds daarop. De adressanten zeggen, dat de regering van Mexico gebleken is niet bij magte te zijn om er de veiligheid van personen en goederen te verzekeren, en verlangen uit dien hoofde gewapende tusschenkomst, met het doel om dat land van den ondergang te redden en er inzonderheid ook de buitenlanders te beschermen.

— Uit latere berigten omtrent het gebeurde met den *Great Eastern* blijkt het, dat dit stoomschip waarschijnlijk zou vergaan zijn, indien de romp niet zoo sterk gebouwd was geweest. De uitrusting moet in vele opzigten niet zoodanig zijn geweest, dat het een zwaren storm kon doorstaan. Het roer en de raderen waren terstond bezweken. Een en ander zal een grondig onderzoek uitlokken.

— Bij Lloyds is het berigt ontvangen, dat het stoomschip *Colonist*, met eene lading graan van Koningsbergen naar Hull bestemd, op 16 dezer bij Doggersbank is vergaan, waarbij men onderstelt, dat 7 matrozen en 6 passagiers zijn omgekomen.

— Te Liverpool is het berigt ontvangen, dat het schip *William Tell* op 2 Sept., terwijl het ter reede van New-York zeilree lag, in brand geraakt en geheel vernield is. Men schreef het ongeval aan kwaadwilligheid toe; althans de bemanning is naar de gevangenis gebragt. De schade wordt op 150,000 doll. begroot; er was voor niet meer dan 30,000 doll. verzekerd.

— In eene steenkolenmijn van Ayr heeft eene gasontploffing plaats gehad, ten gevolge waarvan 11 arbeiders deerlijk gebrand werden. Het ongeluk wordt daaraan toegeschreven, dat de gasdamp in aanraking is gekomen met het licht van een der lantaarns.

— Volgens berigten van de westkust van Afrika bevond zich het Fransche fregat *Danaé*, met den kommandant van het maritiem station in die wateren, te Benguela (Congo). De kommandant had een onderhoud gehad met den koning van Dahomey, die zich verbonden had de bloeddorstige gewoonte zijner voorgangers, om jaarlijks al de krijgsgevangenen, die zij op de naburige stammen gemaakt hadden, ter dood te doen brengen, op te geven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 September.

De *Moniteur* deelt thans de komst van den koning van Pruissen te Compiègne tegen den 6den October mede, en zegt dat op dien tijd het hof nog een ander kon. bezoek zal ontvangen. Welke vorst hier bedoeld wordt is onzeker, maar hier ter stede houdt men zich verzekerd dat het de koning der Nederlanden is.

— Men verwacht, dat eerstdaags in den *Moniteur* het berigt zal worden opgenomen, dat de regering zich genoodzaakt heeft gezien speciale commissarissen te benoemen voor de godsdienstige genootschappen en corporatien, even als voor de burgerlijke en financiele openbare instellingen. Deze maatregel zou voornamelijk worden genomen met het oog op de verschillende genootschappen van den H. Vincentius a Paulo, alsmede op de orde der vrijmetselaren.

— De keizer heeft uit zijne bijzondere fondsen een pensioen van 1200 fr. verleend aan de weduwe van den geneesheer Chaillou, die overleden is ten gevolge van de behandeling van lijders aan de gele koorts te St. Nizaire.

— Volgens berigten uit Cochin-China van 1 Aug. zijn de vijandelijkheden aldaar hervat. Een mandarijn verontrustte, aan het hoofd van 4 à 5000 man, de omstreken van Mytho. Een gedeelte der Fransche troepen werd tegen hen afgezonden.

— De jury voor de thans afgeloopene tentoonstelling van schilderijen te Amiens heeft aan de Nederl. kunstschilders H. Koekkoek, L. Meijer, H. J. Scholten, W. Verschuur en A. Waldorp eere-diploma's toegekend.

— Een vreeselijk voorval heeft dezer dagen op den Noorder spoorweg plaats gehad. Op het oogenblik namelijk, dat de trein van Douai aankwam, zag de vrouw van den spoorweg-wachter een van hare vijf kinderen, 4 jaren oud, op den weg loopen. Hare moederliefde gehoor gevende, ijlt zij het na, en terwijl zij het kind greep en buiten de rails wierp kwam zij in aanraking met den trein, waardoor zij zoo verminkt werd, dat zij een uur daarna overleed.

— In een schrijven uit Washington, door den *Moniteur* medegedeeld, leest men het volgende: „Een bedenkelijk verschijnsel is de toenemende ontevredenheid onder de troepen van het Noorden. De desertie onder deze wordt zorgbarend; een regiment Pennsylvanisch krijgsvolk en het 17de reg. New-Yorksche militie zijn dezer dagen nog weder, ondanks de hun laatstelijk gedane bewilligingen, tot oproerigheden overgeslagen. Het bedoelde regement Pennsylvaniërs is uiteen geloopen. Ook het 21ste reg. New-Yorkers en het 2de reg. ingezetenen van Maine geven blijken van weerspannigheid. Die lieden klagen ook over het voedsel, hetwelk hun wordt gegeven, maar deze klagten zijn geheel ongegrond. Er is geen leger in de wereld, welks manschappen beter worden gevoed dan dat van de Vereenigde Staten; doch de soldaten van de Unie verlangen melk, boter en water verkoeld met ijs. De officiele rapporten erkennen het deserteren van 50 officieren en 500 manschappen in eene week.

— De regering der Unie schijnt voornemens te zijn om langs de geheele linie weder aanvallend te werk te gaan. De generaal Fremont, de bevelhebber van de krijgsmagt in den Staat Missouri, maakt aanstalten om met eene expeditie den Mississippi af te zakken en New-Orleans van achteren aan te vallen. Twaalf groote stoomschepen, gewapend met getrokken geschut, zullen deel van die expeditie uitmaken; zij moeten dienen om al de fortificatiewerken, welke door de zuidelijken op de oevers van den Mississippi zijn opgerigt, te vernielen; verder zou eene afdeeling troepen de flottille volgen en den vijand op eenen afstand van de rivier houden. Dit is eene gewaagde onderneming; maar zoo zij slaagde, zou zij onberekenbaar groote gevolgen hebben: want de krijgsmagt van het Noorden zou alzoo den vijand in het hart treffen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 22 September.

Prins Frederik der Nederlanden, uit de Rijnprovinciën komende, heeft eenige uren alhier doorgebragt en is vervolgens naar zijn kasteel Muskau in Silezië vertrokken.

— De volksvergadering, door de ultra-behoudende partij uitgeschreven, is slechts door een 1000-tal personen bijgewoond. Graaf Stolberg, vice-president van het heerenhuis, de justitieraad Wagner en eenige anderen voerden er het woord.

— De muziek-directeur-generaal J. Meijerbeer bereikt morgen zijn 70ste jaar. Hij heeft voor de kroonings-feesten een muziekstuk in gereedheid gemaakt, en zal zich ook naar Koningsbergen, tot leiding van het hofconcert, begeven.

— De bouwmeester van den Dom te Keulen, E. F. Zwirner, kon. geheim-regerings- en bouwraad, is in den ouderdom van 60 jaren overleden.

— Te Maagdenburg waren dezer dagen twee officieren in een hôtel gelogeerd. Zij kwamen des nachts ten een ure te huis en een hunner, Sobbe genaamd, beknorde den knecht, dat hij hen te lang had laten wachten, hetgeen tot eenig twisten aanleiding gaf. Zijn makker zeide tot hem: „steek den hond dood," en Sobbe doorstak onmiddellijk den knecht met zijnen sabel. De knecht, die reeds 13 jaren in het hôtel had gediend, is den volgenden dag overleden.

— De *Wien. Zeit.* berigt de benoeming van den buitengewonen hoogleeraar in de theologie aan de universiteit te Jena, Albrecht Vogel, tot gewoon openbaar hoogleeraar in de uitlegkunde des N. Testaments bij de evang. theologische faculteit te Weenen.

— Te Warschau is door de politie eene geheime drukkerij in beslag genomen, waar een Poolsch blad gedrukt werd, terwijl tegelijkertijd door haar te Petersburg eene dergelijke inrigting werd ontdekt, waar een der hevigste en in den scherpsten toon geschreven oppositiebladen, werd uitgegeven. — Er is ook eene aanmaning in het licht verschenen, waarbij alle godsdienstige, zoowel israëlitische als katholieke, vereenigingen, alle kapittels, letterkundige genootschappen, enz. van de gezamenlijke provinciën van het vroegere koningrijk Polen uitgenoodigd worden, om hunne vertegenwoordigers den 2den October af te vaardigen naar Horodlo, tot het palatinaat van Lublin behoorende, ten einde aldaar den 400sten verjaardag te vieren van de gedenkwaardige zitting des Lublinschen landdags, waarin de vereeniging van Polen met Litthauen afgekondigd werd. Onderscheidene plaatsen van Litthauen zijn in staat van beleg gesteld.

Per Telegraaf.

'sGRAVENHAGE, 24 September. In de zitting van de tweede kamer van heden was aan de orde de beraadslaging over het ontwerp van adres op de troonrede. Dat adres is met 57 tegen 2 stemmen aangenomen. Er is veel gesproken over de § betreffende de erkenning van het koningrijk Italië. De heer van Goltstein verklaarde dat er in het adres van die erkenning werd gesproken, ten einde daaromtrent nadere ophelderingen te ontvangen. De minister van buitenl. zaken heeft die ophelderingen gegeven, maar geweigerd de diplomatique stukken betreffende deze zaak over te leggen.

TURYN, 23 September. De laatste tijdingen betreffende den generaal Cialdini blijken onjuist te zijn geweest, want er zal binnenkort eene wet tot regeling van de algemeene binnenlandsche organisatie van het geheele koningrijk worden afgekondigd. Volgens de wet zal het stadhouderschap opgeheven worden, en zal dus de generaal natuurlijk zijne betrekking nederleggen.

PARIJS, 23 September. Volgens een berigt van de *Patrie* zal de koning der Nederlanden den 3den October zich op reis naar Compiègne begeven. — De heer de Moustier is naar Weenen vertrokken, om zijne brieven van terugroeping te overhandigen en zich vervolgens naar Konstantinopel te begeven.

MADRID, 21 September. De nuntius heeft eene pauselijke breve ontvangen, waarbij de geestelijkheid wordt gemagtigd om de kerkelijke goederen aan den staat af te staan, in ruiling van onoverdraagbare staatsschuldbrieven.

BRUCHSAL, 23 September. Oscar Becker heeft zijne vroegere bekentenis herroepen. Hij zegt, dat zijn voornemen slechts geweest is in schijn een aanslag te wagen, ten einde eene zedelijke uitwerking te weeg te brengen, en dat hij bij vergissing een geladen pistool had medegenomen. Orsini had zich dezelfde gevolgen van zijnen aanslag op het leven van keizer Napoleon voorgesteld. Zijne verklaringen zijn zeer verward.

BRUCHSAL, 23 September (des nachts). Bij de zoo even bekend geworden uitspraak der jury is Oscar Becker schuldig verklaard aan poging tot moord, op den koning van Pruissen ten uitvoer gebragt. Dat hem wegens verstandsverbijstering de daad niet kon toegerekend worden, werd niet aangenomen. Het geregtshof heeft hem daarop veroordeeld tot twintigjarige tuchthuisstraf en uitzetting uit het land. De beschuldigde hoorde dit vonnis lagchende aan.

PARIJS, 24 September. In den *Constitutionnel* geeft de heer Boniface eenige opheldering omtrent de inlichtingen, die dezer dagen van regeringswege zijn verlangd ten opzigte van de redacteurs der dagbladen in de provinciën. Hij zegt, dat de regering het voornemen had opgevat eenige uitstekende redacteurs te decoreren, en daarom de bedoelde inlichtingen aan de prefecten had gevraagd. Zij had niet kunnen verwachten, dat hare zoo welwillende instructiën zoo kwalijk begrepen en zoo zonderling ten uitvoer gebragt hadden kunnen worden.

LONDEN, 24 September. De *Morning Post* deelt de onderhandelingen van Engeland, Frankrijk en Spanje over het verdrag omtrent de tusschenkomst in Mexico mede. Er zal geene ontscheping van troepen plaats hebben; de geallieerden zullen eene zeemagt naar de golf van Mexico zenden en de havens in staat van blokkade stellen; de inkomende regten van Mexico zullen door de consuls der verbonden mogendheden geheven worden; de consuls zullen in elke haven eene internationale commissie vormen; die schikking zal van kracht zijn tot dat aan alle vorderingen voldaan is; het plan zal voor het einde des jaars ten uitvoer gelegd worden.

NEW-YORK, 14 September. In West-Virginie heeft er een treffen plaats gehad tusschen de zuidelijken onder den generaal Floyd en de noordelijken onder generaal Rosencranz. De zuidelijken hebben na het gevecht hunne versterkingen verlaten. Het gerucht omtrent het afzetten van den heer Fremont, omdat hij in eene proclamatie de grenzen der wetgevende magt was te buiten gegaan, wordt niet bevestigd. In Kentucky is aan de zuidelijken bevel gegeven het grondgebied te verlaten, maar men weigert daar hetzelfde bevel aan de noordelijken te geven; dientengevolge willen de eerstgenoemden mede blijven. — Prins Napoleon is te Quebec aangekomen.

De zuidelijken naderen in Virginie langzaam de stellingen der noordelijken, waardoor het gevoelen wordt bevestigd van hen die aldaar eenen grooten veldslag verwachten. De vaartuigen der zuidelijken zijn in de haven van Cuba op gelijken voet toegelaten als die der overige natiën, zonder dat hunne nationaliteit is erkend. — De prins van Joinville is hier aangekomen en heeft voor eene hem aangebodene officiele ontvangst bedankt. — Te Baltimore hebben talrijke gevangennemingen plaats.

STADS-BERIGTEN.

DE BURGEMEESTER, Hoofd van het Gemeentebestuur van Leyden, doet te weten, dat aan den Ontvanger der directe belastingen alhier is ter hand gesteld een, op den 17den dezer maand invorderbaar verklaard, [illegible] het Patentregt, over het dienstjaar 1861 en 1862, eerste quartaal, [illegible] ieder verpligt is zijnen aanslag, op den bij de wet bepaalden voet, te voldoen.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

De Burgemeester voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK.

LEYDEN, 23 September 1861.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 26sten September 1861, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Eerste suppletoir kohier der plaatselijke directe belasting, dienst 1861.
2°. Verzoek van Mr. H. C. Huyser, om het ontslag als Regent van het H. G. of armen wees- en kinderhuis.
3°. Wijzigingen in de algemeene policie-verordening.
4°. Begrootingen voor de dienst van 1862, van
a. de gesubsidieerde godshuizen, als:
α. het H. G. of armen wees- en kinderhuis;
β. het R. C. wees- en oudeliedenhuis;

γ. het Evangelisch-Luthersch wees- en oudeliedenhuis;
δ. het minnehuis;
b. de gesubsidieerde armbesturen, als:
α. het Israëlitisch armbestuur;
c. de verdere gesubsidieerde instellingen van weldadigheid, als:
α. het werkhuis;
d. de niet-gesubsidieerde gemeentelijke instellingen van weldadigheid, als:
α. vrouwen kraammoeders;
β. het gereformeerd minne- of armen oude mannen- en vrouwenhuis;
γ. de gemeente-apotheek;
δ. de vereenigde gast- en leprooshuizen;
ε. het R. C. armbestuur.
5°. Suppletoire begrooting van het werkhuis, dienst 1861.
6°. Adres van de wed. J. van Leeuwen, tot het uitbouwen van een schoorsteen aan het huis Wijk II. N°. 34.
7°. *a.* Plan en voorwaarden tot het bouwen van eene school op de Aalmarkt.
b. Staat van af- en overschrijving op de gemeente-begrooting van 1861.

Bij den diaken Zaalberg is met erkentelijkheid ontvangen een bankbillet N°. 118, 23 Mei 1855, groot *f* 200, ten behoeve van de diaconie-armen.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van een **Zoon** A. J. ZAALBERG — PLOEG.
Leyden, 24 September 1861.
(Algemeene kennisgeving.)

Terwijl ik treur over het op den 16den dezer geledene verlies van mijn onvergeetlijken echtgenoot, heeft het Gode behaagd *twee* mijner geliefde kinderen van mijne zijde weg te nemen.

Op den 18den dezer overleed te *Assen*, ten huize van mijn schoonzoon, den Heer Mr. Coninck Liefsting, mijne derde dochter ADRIANA JOHANNA, oud 24 jaar, en op heden mijn jongste zoon ANTONIE JACOB, oud 22 jaar, student in de Theologie aan de Hoogeschool alhier, beide na eene hevige ziekte van circa 14 dagen.

De liefde van het Opperwezen schenkt mij kracht tot kinderlijke onderwerping aan Zijnen ondoorgrondelijken raad.

W. E. JUYNBOLL,
Leyden, 22 September 1861. geb. Verkouteren.
Eenige en algemeene kennisgeving.

Op den 22sten September 1861 overleed te *Brielle* mijne geliefde moeder MARIA HOFSTEDE, geb. Hess, in den ouderdom van 57 jaren.
N. HOFSTEDE.
Eenige kennisgeving.

Voor de vele bewijzen van belangstelling en deelneming, bij ons Huwelijk ondervonden, betuigen wij, ook namens wederzijdsche Ouders, onzen welmeenenden dank.
J. A. LONGEPEE,
J. J. LONGEPEE, Kelder.

Voor de vele blijken van belangstelling, ondervonden bij de herstelling mijner Echtgenoote, betuig ik mijnen dank.
Leyden, 23 September 1861. H. C. HARTEVELT.

De Heer T. M. LOOMAN, van *Amsterdam*, zal op Donderdag den 26sten September 1861, des avonds ten zeven ure, eene **BIJBELLEZING** houden in de ZAAL der *Vereeniging voor Christelijke belangen*, Noordeinde.
J. COUVÉE Az., *Secretaris.*

Toegang vrij, hoewel *alleen de Leden* van de plaatsen in het midden der Zaal kunnen gebruik maken, tegen afgifte van hun Convocatie-Billet.

Gymnastiek-School.

De laatste zitting tot het inschrijven van Leerlingen voor de Gymnastiek-School, zal plaats hebben op Woensdag den 25sten September 1861, des namiddags van 2—4 ure, in het Gebouw *tot Nut van 't Algemeen.*

Belanghebbenden worden herinnerd aan de bepaling van Art. 6 van het Reglement voor de School, luidende:

„Bij de inschrijving moet worden overgelegd de verklaring van eenen Geneesheer, dat de Leerling zonder nadeel de lessen kan bijwonen."

De lijst tot inschrijving wordt met dien dag gesloten, en kunnen voor 1 Januarij 1862 geen Leerlingen worden aangenomen.

De Commissie voor de Gymnastiek-School,
Leiden, 21 September 1861. Namens dezelve,
P. C. LEZWYN, Secretaris.

De afgesloten Zwemplaats aan de Heeren-Poort zal met Zaturdag den 28sten September voor dit saizoen gesloten worden.

OPENBARE VERKOOPING,

op Woensdag den 2den October 1861, des voormiddags ten 10 ure, op den huize ***WELGELEGEN***, te *Voorschoten*, van verschillende goed onderhouden **MEUBELEN**, als: 1 mahoniehouten Canapé, dito Stoelen, Speeltafels en Theestoven, eikenhouten en andere Tafels, Ledekanten, Kasten, een Pers, Bed-, Waschtafels, Stoven enz. Voorts 1 Kagchel, Tapijt, Bedden en toebehooren, Tafel- en Bedlinnen, Porselein, Aarde-, Verlakt-, Koper-, Tin-, Blik- en IJzerwerk en hetgeen verder ter verkoop zal worden aangeboden.

Alles daags vóór de verkooping van 10—4 ure te bezigtigen. — Nadere onderrigtingen te bekomen ten Kantore van de Notarissen Mr. H. OBREEN, te *Leyden* en A. E. ROEST van LIMBURG te *Katwijk aan den Rijn.*

VAN DRUTEN & BLEEKER, te *Sneek*, geven uit:

DE AARDE,

HAAR KERN, SCHORS EN KLEED, IN VERBAND MET DE BELANGRIJKSTE VERSCHIJNSELEN DER NATUUR;

Beschreven en aanschouwelijk voorgesteld door vele Kaarten en Afbeeldingen, door

F. G. I. GRESSLER,

Naar den *zesden* druk uit het Hoogduitsch, door

A. WINKLER PRINS.

2 deelen: een deel Tekst en een deel Atlas met 24 gekleurde Kaarten en Afbeeldingen, voor den ongeloofelijk lagen prijs van *f* 2.90 de beide deelen.

Een werk, onmisbaar voor ieder, die door eene hoogst aanschouwelijke voorstelling een duidelijk denkbeeld wil verkrijgen van den toestand van onze Aarde en de verschijnselen die op haar plaats hebben, dat zeker eenig is voor het aanschouwelijk onderwijs, en zoo als er, zoover de Uitgevers bekend is, geen enkel in onze taal bestaat.

Bovenstaande maken uit de deelen XXV en XXVI van

VAN DRUTEN & BLEEKERS GOEDKOOPE BIBLIOTHEEK VOOR ALLE STANDEN,

of Verzameling van Werken over allerlei vakken van Wetenschap door de beste der hedendaagsche Schrijvers, waarin mede verschenen:

THIELE, geschiedenis der Christelijke kerk. . . . . *f* 1.80.
BURMEISTER, geschiedenis der schepping. . . . . „ 3.50.
JOHNSTON, de scheikunde in het dagelijksch leven, 2de druk. „ 3.30.
ROTTECK, geschiedenis van den laatsten tijd. . . . . . . „ 3.30.
CRUGER, grondbeginselen der natuurkunde, 2de druk. . . . „ 3.90.
DIESTERWEG, het heelal en zijne wonderen, 2de druk. . . . „ 2.60.
HARTWIG, de zee en hare wonderen. . . . . „ 1.90.
ELWES, de zee en hare beheerschers. . . . . „ 1.70.
BERGHAUS, wat men van de aarde weet. . . . . „ 4.30.
WITTWER, de aarde en hare wonderen. . . . . „ 3.60.

De *dagelijksche* werken en dat tegen *ongeloofelijk lage prijzen* worden bij voortduring in deze Bibliotheek opgenomen, waarom zij dan ook zeker zulk een debiet vindt, dat er reeds over de 40,000 deelen van zijn verkocht. Ook HH. Onderwijzers worden niet het minst op deze goedkoope editie van degelijke en populair-wetenschappelijke werken opmerkzaam gemaakt, terwijl vele er van ook voor het onderwijs zeer zijn aan te bevelen en reeds op vele inrigtingen van onderwijs enz. gebruikt worden.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 23 September.

Tarwe, nieuwe goede en puike van *f* 13.00 tot *f* 13.50; mindere van *f* 10.00 tot *f* 12.50. Rogge: *f* 8.00 à *f* 9.00. Gerst: Winter *f* 5.50 à *f* 7.00. Zomer *f* 5.50 à *f* 6.25.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 13.40.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, MAANDAG 23 September.

	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gebl.
NEDERLAND.				
W. Schuld . . .	2½	63 13/16	64 5/16	63 15/16
Dito	3	76 1/4	76 5/16	76 1/4
Dito	4	99 1/16	99 1/4	99 1/16
Amort. Synd.	3½	—	—	—
Handelm. . . .	4½	135	—	—
O. I. Leening	4	97½	—	—
Aand. H. Spw.	4½	—	—	—
Dito Rijn-Spw.	4½	—	—	—
BELGIE.				
Cert. *Rothsch.*	2½	—	—	—
SPANJE.				
Obligatiën . . .	1¾	42 3/16	42 1/4	—
Dito Buitenl. .	3	50	—	—
Dito Binnenl.	3	47 11/16	47 3/4	47 11/16
Bew. Coupons.		—	—	—
PORTUGAL.				
Oblig.	3	46 7/8	—	—
Dito 1856/59	3	46 5/8	—	—
RUSLAND.				
Obl. *Hope & C°.*	5	102½	102 5/8	102½
Dito 1828/29	5	101 5/8	—	—
Cert. 1831/33	5	—	—	—
Dito 1840 . . .	4	75 3/16	—	—
Dito *Stieglitz* .	4	—	—	—
Dito Nieuwe . .	4	—	—	—
Dito 5e Serie .	5	—	—	—
„ 1855, 6e Ser.	5	94 9/16	94 5/8	94 9/16

	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gebl.
Dito 1859 . . .	5	69 5/8	69 11/16	—
Inschr. in Ass.	6	—	—	—
Cert. van dito .	6	55 7/8	55 15/16	55 7/8
Spoorw. volgef.		194 3/4	195	195
POLEN.				
Aand. 1835 . . .	*f*	165	—	—
Dito Oblig. . .	4	—	—	—
PRUISSEN.				
Oblig. 1859 . .	5	—	—	—
Aand. 1854 . .	3½	—	—	—
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll*	5	—	—	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall. . .	5	46 13/16	46 7/8	46 7/8
Dito zilv. nat.	5	55 15/16	56	56
Dito bet. Amst.	5	69 7/8	70	69 7/8
Dito 1847/52	2½	24½	24 11/16	—
BRAZILIE.				
Geldl. 1824 . .	5	—	—	—
PERU.				
Geldl. 1824 . .	4½	—	—	—
VENEZUELA.				
Oblig.	3	18 9/16	18 3/4	18 9/16
GRENADA.				
Oblig.	4	15	15 1/16	15 1/16
MEXICO.				
Oblig. 1851 . .	3	22½	22 11/16	[illegible]

Slotkoersen, heden 24 September.

(per Telegraaf.)

Ned. W. Schuld . . .	2½ pCt.		63 7/8	Rusland, bij *Hope & C°.*	5 pCt.		102 5/8
Dito	3	„	76 5/16	Dito bij *Stieglitz & C°.*	4	„	74 5/8
Dito	4	„	99 3/16	Dito Certif. 6e Serie	5	„	94 5/8
Handelm.	4½	„	135 7/8	Dito Spoorweg volgef.			195½
Spanje, Oblig.	1¾	„	42 3/16	Oostenrijk, Metalliek	5	„	46 13/16
Dito Binnenl.	3	„	47 5/8	Dito 1847/1852	2½	„	24 5/8
Dito Buitenl.	3	„	50 1/4	Dito betaalb. te Amst.	5	„	69 3/4
Portugal, te L. . . .	3	„	46 7/8	Dito Zilv. Nat.	5	„	55 15/16
Dito Oblig. 1856/59 .	3	„	46 1/16	Mexico, Oblig. te L.	3	„	24 1/16

Mexicanen stijgend. — Venezuela 18⅞.

Londen, Consols 93½. **Parijs**, Fr. Rente 69.40. **Weenen**, Metall. 5 pCt. 67.30. Id. Nat. 80.90. Wissel Londen 138.75.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.